

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ของข้าราชการสาย ช และสาย ก ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาวกรองแก้ว สวนแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-279-6

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**JOB SATISFACTION AND FACTORS AFFECTING
JOB SATISFACTION OF ACADEMIC STAFFS AND
NON-ACADEMIC STAFFS AT CHULALONGKORN UNIVERSITY**

MISS KRONGKAEW SORANUN

**A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University**

1994

ISBN 974-584-279-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงามและปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการ
 ปฏิบัติงานของข้าราชการ สภ. ช. และสภ. ค ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
โดย นางสาวกรองแก้ว สรันนท์
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์

บังเกิดวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบังเกิดวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภัย)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นนพงษ์ บุญจิตรดุลย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เอกชัย กีสุขพันธ์)

พิมพ์ด้วยน้ำหมึกหัวกึ่งอิเล็กทรอนิกส์ วันที่ พิมพ์ ๒๖๙ ไม่ได้ระบุวันที่พิมพ์ นี้เพื่อความสะดวก

กรองแก้ว สรนันท์ : ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ สาย ช และสาย ค ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (JOB SATISFACTION AND FACTORS AFFECTING JOB SATISFACTION OF ACADEMIC STAFFS AND NON-ACADEMIC STAFFS AT CHULALONGKORN UNIVERSITY) อ.ที่ปรึกษา: พศ.ดร.วีระวงศ์ อุทัยรัตน์, 142 หน้า. ISBN 974-584-279-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ สาย ช และสาย ค และศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ สาย ช และสาย ค ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้ทฤษฎีจุงใจ-ค้าจุน ของ เฟรดเดอริก เยอร์ชเบอร์ก ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 351 ฉบับ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ และแบบมาตราส่วนประมาณเมินค่า ไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นข้าราชการ สาย ช และสาย ค ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับแบบสอบถามคืนและสามารถใช้ในการวิเคราะห์ได้ 335 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.44 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ทดสอบพหุคุณ แบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ โดยใช้โปรแกรมสำหรับ SPSS/PC⁺

ผลการวิจัยพบว่า

- ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ สาย ช และสาย ค ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมือย
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ สาย ช และสาย ค ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในภาพรวมตามลำดับคือ ความก้าวหน้าในตำแหน่ง ความมั่นคงในงาน เงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล นโยบายและการบริหารงาน และความรับผิดชอบ

441349 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: SATISFACTION/ FACTORS/ JOB/ ACADEMIC STAFFS AND NON-ACADEMIC STAFFS

KRONGKAEW SORANUN : JOB SATISFACTION AND FACTORS AFFECTING JOB SATISFACTION OF FACULTY OF ACADEMIC STAFFS AND NON-ACADEMIC STAFFS AT CHULALONGKORN UNIVERSITY. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.WEERAWAT UTHAIRAT, Ph.D. 142 PP. ISBN 974-584-279-6

The purposes of this research were to study the job satisfaction and factors affecting job satisfaction of academic staffs and non-academic staffs at Chulalongkorn University by using the Motivation-Hygiene Theory developed by Frederick Herzberg. A set of questionnaires consisting of check-list and rating scale had been constructed and 351 copies were sent to academic staffs and non-academic staffs at Chulalongkorn University. 335 copies of them (95.44 %) were returned.

The data were analyzed by using SPSS/PC⁺ for percentages, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficients and the stepwise multiple regression analysis.

The findings of the research were as follows;

1. The job satisfaction of academic staffs and non-academic staffs at Chulalongkorn University was at low level.
2. In general factors affecting job satisfaction of academic staffs and non-academic staffs at Chulalongkorn University in rank order of importance were advancement, salary and benefits, policy and administration, job security and responsibility.

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....
สาขาวิชา.....บริหารการศึกษา.....
ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิจกรรมประจำ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีเยี่ยมของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบขอพระคุณอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี่

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตรดุลย์ รองคณบดีปฏิบัติหน้าที่ อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนสาธิตจัฟῑالงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิกำกับ โดยเฉพาะ รองศาสตราจารย์ ศักดา บุญยวีโรจน์ คุณรัตนา พงษ์พาณิช และอาจารย์บูรพาทิศ ที่สนับสนุนช่วยเหลือ และให้ความเอาใจใส่ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ และเป็นกำลังใจให้เสมอมา

ท้ายที่สุดขอขอบพระคุณช้าราชการทุก ๆ ท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และผู้ที่เป็นกำลังใจและกำลังกายให้ตลอดมา คือ ปี ๑ และน้อง ๆ ในโรงเรียนสาธิตจัฟῑالงกรณ์-มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) และสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จในครั้งนี้

กรองแก้ว สรันนท์

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญแผนภูมิ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
 บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมุติฐานในการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
วิธีดำเนินการวิจัย	9
 บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	12
ความหมายของความพึงพอใจในการทำงาน	12
แนวคิดนี้ฐานะเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	14
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	17
ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลไนท์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	34
องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	47
ประชากร	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
<u>ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ</u>	
ของผู้ต้องบนแบบสอบถาม	59
<u>ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน</u>	
ของข้าราชการ สาย ช และสาย ค	
ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อปัจจัยที่	
ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	63
<u>ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ</u>	
ในการปฏิบัติงาน	66
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย ภาระรายผล และข้อเสนอแนะ	88
สรุปผลการวิจัย	88
ภาระรายผล	92
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	96
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป	98
รายการอ้างอิง	99
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	104
ภาคผนวก ช รายละเอียดการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ	
ในการปฏิบัติงานของข้าราชการ สาย ช และสาย ค	
ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในภาพรวม	118
ประวัติผู้เขียน	142

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1	แสดงถึงความพึงพอใจในงาน นำไปสู่ผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ	15
2	แสดงความล้มเหลวที่ระหบ่วงการปฏิบัติงานกับความพึงพอใจในงาน	16
3	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจในภาวะการทำงาน และความไม่พึงพอใจในภาวะของการทำงานของวิศวกรและนักกฎหมาย	23
4	แสดงถึงการบริหารงานบุคคล ซึ่งมีวัตถุประสงค์ตรงกันข้าม	27

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	วิธีการสร้างแรงจูงใจโดยวิธีเพิ่มงานแบบการเพิ่มความแนวตั้ง	28
2	แสดงจำนวนข้าราชการ สาย ช และสาย ค จำแนกตาม หน่วยงานในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	48
3	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในแต่ละหน่วยงาน ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	51
4	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับคืน	55
5	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของสถานภาพด้านต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม	59
6	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของตัวแปรตาม (Y) และตัวแปรอิสระ (X) ทุกตัว	63
7	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของตัวแปรตาม (Y) และตัวแปรอิสระ (X) ทุกตัว ตามสายงาน	65
8	แสดงค่าลัมป์ระลิกที่สหลัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) กับตัวแปร (X) และระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเอง	68
9	แสดงค่าลัมป์ระลิกที่สหลัมพันธ์พหุคูณ ค่าลัมป์ระลิกของการทดสอบ และค่าความแตกต่างของลัมป์ระลิกของการทดสอบของตัวแปรอิสระ	71
10	แสดงค่าสถิติของกลุ่มตัวแปรอิสระที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าอยู่ ในสมการทดสอบ	73